

AGRFT

GLEDA LIŠKI LIST

Drage bralke in dragi bralci,

ali se predajate prijetno napetemu pričakovanju novega? Česa že? No, zdi se mi, da vsaj megleno slutim, v čem tiči težava. Zares novega, še zlasti pa dobrih novosti ni ravno na pretek. Staro noče umreti, za nameček pa zastruplja celo tisto, kar šele prihaja ali česar sploh še ni, a je vseeno že neizprosno kolonizirano v obliki zloslutnih dolgov in političnih ali ekonomskih odločitev, sprejetih neznano kje in kdaj, v skrbno varovani tajnosti, daleč stran od utrujenih, prestrašenih ali vsaj z mučno negotovostjo prepojenih oči javnosti. Toda pozor. Celó v času baje večne sedanjosti, ki nepopustljivo podžiga hromečo črnoglednost, bebavi konformizem in zgovorni molk amoralne in a(nti)politične večine, obstajajo svetle izjeme. Na primer dogodki, ki uhajajo krogotoku nastajanja in minevanja, rojevanja in umiranja, ali stvaritve človeškega duha, ki ostajajo večne, ker so vpisane v register resničnega ali univerzalnega. Prav to pa je eno izmed poslanstev umetnosti in njenih subjektov.

Vesela sem, da Vas lahko seznanim in, upam, razveselim z novostmi, ki so plod ustvarjalnega dela v zimskem semestru naše akademije. Tokrat Vam bomo postregli s kar desetimi gledališkimi in plesnimi produkcijami. Dodiplomski študenti tretjega semestra so pripravili realistično dramo *Striček Vanja* Antona Pavloviča Čehova. Peti semester se je spoprijel s *Kraljem Learom* in *Hamletom*, znamenitima tragedijama Williama Shakespeara. Sedmi semester bo krstno uprizoril tri sodobne srbske drame, in sicer *Čiščenje idiota* Milana Markovića, *Gozd se svetlika* Milene Marković in *Jaz ali kdo drug* Maje Pelević. V okviru magistrskega programa Oblike govora bo prvič ugledala gledališko luč pesem Daneta Zajca z naslovom *Gotska okna* iz zbirke *Jezik iz zemlje*, in to v obliki dramskega dialoga. V okviru magistrskega programa Umetnost giba pa so nastali trije vznemirljivi avtorski projekti: *16* Rosane Hribar in Gregorja Luška, *Banana split* Roka Vevarja in Jane Menger ter *Kaj pa bi, če bi* Nataše Berce. Čeprav preteklosti ne moremo ubežati, nanjo pogosto pozabljamo. Kot skromen protistrup za to nemarno in celo (ne)posredno škodljivo razvado Vam v Gledališkem listu ponujamo še šopek fotografij, lepih spominov na naše pretekle produkcije.

In da slednjič tudi sama ne pozabim na bistveno: brez Vas, drage študentke in dragi študenti, spoštovane profesorice in spoštovani profesorji, dragoceni sodelavci in tehnično osebje, ne bi bilo prodornih, drznih, inovativnih, občudovanja vrednih gledaliških in plesnih produkcij. Hvala Vam za vse in vso srečo še naprej! No, naj se iz srca zahvalim tudi našim dragim koproducentom, saj brez njih ne bi mogli realizirati tako uspešnih gledaliških in plesnih produkcij. Vam, drage gledalke in dragi gledalci, pa želim obilo užitkov v ogledu in refleksiji našega skupnega dela.

Vaša Tina Kolenik, predstojnica Oddelka za gledališče in radio

NOVOSTI

Informacije o gledaliških produkcijah,
kratki teksti in fotografije

Študijsko leto 2014/15
zimski semester

Produkcija I. semestra GLR in DI

AGRFT, Gledališki studio, Trubarjeva 3

29. januar 2015 ob 16.00

Režija

Jan Krmelj

Dorian Šilec Petek

Igrajo

Lea Cok

Mario Dragojevič

Urša Kavčič

Urban Kuntarič

Živa Selan

Eva Stražar

Dominik Vodopivec

Matej Zemljč

Mentorji

Dramska igra in gledališka režija

izr. prof. Boris Ostan

doc. mag. Tomi Janežič

Vito Taufer

Produkcija III. semestra GLR, DI in DSU

Anton Pavlovič Čehov: Striček Vanja

Prevod: Milan Jesih

AGRFT, Velika gledališka predavalnica, Nazorjeva 3

Generalka: 28. januar 2015 ob 20.00, premiera: 29. januar 2015 ob 20.00

Režija

Mojca Madon

Dramaturgija

Lea Kukovičič

Lev Mastnak Trobentar

Jure Mavrič

Ana Nuša Kalanj

Ana Kovačič

Dhyana Mlakar

Scenografija

Eva Brvar Ravnikar

Kostumografija

Tina Bonča

Igrajo

Žan Koprivnik

Tamara Avguštin

Timon Šturbej

Doroteja Nadrah

Rok Prašnikar

Mentorji

Dramska igra in gledališka režija

doc. Jernej Lorenci

red. prof. Jožica Avbelj

Dramaturgija

doc. dr. Blaž Lukan

Scenografija

doc. mag. Jasna Vastl

Kostumografija

red. prof. Janja Korun

asist. mag. Tina Kolenik

Jezik in govor

asist. mag. Nina Žavbi Milojević

Kaj hočemo, treba je živeti!

Rusija na prelomu v 20. stoletje. Čas drastičnih sprememb. Narašča strah pred prihodnostjo. Porast industrije vpliva na še večje razlike med revnim in bogatejšim slojem. Rusija postaja okužena z znanostjo, ateizmom, materializmom in hrepenenjem po bogastvu, ki je prišlo z zahoda, in se odmika od kmečke družbe, ki je preprosta in temelji na ortodoksni veri. Družba se počasi sekularizira. Človek postaja odvisen zgolj od samega sebe in ne več od boga. Ljudje ne hodijo več premočrtno, ne hodijo več po isti poti, po kateri so hodili tudi vsi drugi, ampak imajo svobodo izbire. S tem človek težo sveta prenese na svoja ramena, a se z njo ne zmore soočiti; ne zna sprejeti vseh odgovornosti in izkoristiti danih (z)možnosti. Pojavijo se eksistenčne krize, ki so v veliki meri povezane s tem, da je človeku na voljo vse in vse je odvisno od njegove izbire. Kam se obrniti? Kako se soočiti s praznino in občutkom manka, ki ga spremlja hrepenenje? Čehov skozi like sijajno zariše fantazmatski okvir, skozi katerega posameznik dojema realnost, dokler se mu le-ta dokončno ne sesuje, in nam ponudi rešitev, ki je, vsaj za čas zemeljskega življenja, v delu.

Lev Mastnak Trobentar, DSU II

Napovednik

Igra *Striček Vanja* (rus. *Дядя Ваня* – *Dyadya Vanya*) je bila prvič objavljena leta 1897 v Moskvi. Velja za eno izmed avtorjevih najbolj zanimivih del, ker je predelana verzija njegove desetletje prej objavljene melodrame *Gozdni duh* (rus. *Леший* – *Goblin*). Prvotno dramo je spremenil, tako da je izdatno zmanjšal število likov na devet, odstranil samomor Vanje in srečen konec spremenil v nekoliko bolj problematičen razplet. Drama kritizira tedanjo družbo, se iz nje norčuje in namiguje na dejstvo, da sta uničevanje okolja in destruktivno človeško življenje tesno povezana. Vsi dramski liki so se znašli v eksistencialni krizi zaradi brezupnega vzdušja, ki vlada kraju, v katerem živijo. Zaradi tem, kot so tesnoba zaradi zapravljenega življenja, objokovanje starosti, občutek ujetosti, obsojenost na sočloveka, neureničene sanje in neizpolnjena ljubezen, je delo še danes prav toliko aktualno, kot je bilo več kot stoletje nazaj ob prvi uprizoritvi.

Zgodba v času

Kaj se je spremenilo z industrijsko revolucijo? Zgodil se je temeljit obrat od vsega znanega in to tako, da se je začel spreminjati tudi na videz nespremenljiv vsakdanji svet. Menjavali so se kralji, ustave, načini setve in žetve, priprave hrane in premikanja, bivanja in ogrevanja bivališč, spreminjati se je začela celo pokrajina, ki je prej tisočletja ostajala skoraj enaka. Ta prelom je bil del vsakega posameznika in vsak posameznik je bil del njega. Človekovo otroštvo je s silovitim spreminjanjem postajalo davna preteklost, spomini pa nostalgija, kar je izzvalo razmislek ter meditacijo. Človek je začel čutiti čas. Z revolucionarnimi in nacionalnimi gibanji se je začel boj za napredek, z nostalgijo pa boj za ohranitev starega. Kar se je v devetnajstem stoletju dogajalo v Evropi, se je konec devetnajstega stoletja v Rusiji zgodilo tako sunkovito, da je vodilo naravnost v revolucijo (1861 se končno odpravi tlačanstvo, 1917 pa oblast že prevzamejo komunisti). Konec devetnajstega stoletja je v Rusiji zatišje pred nevihto. Stanje je nevzdržno, izvaja se represija, plemstvo izgublja svoj pomen in kmete izrabljajo novopečeni kapitalisti, populacija raste, zemlja pa ostaja enaka; na koncu udari še vseevropska kriza, ki zmanjša ceno kmečkih in industrijskih izdelkov. Ob industrijskem napredku, ki v veliki meri spreminja celotno državo (predvsem propad plemstva), se ljudje spremembam skušajo prilagajati bolj ali manj uspešno. Na eni strani se beda in revščina povečujeta, na drugi strani pa bogastvo raste do neskončnosti. Za lepo fasado je gnila notranjost. Morda Čehov ne želi biti aktivist ali revolucionar, pa vendar ujame čas ruskega podeželja konec devetnajstega stoletja. Čutiti je ujetost v brezizhodni situaciji, tako kot je do februarске revolucije vanjo ujeta Rusija, disfunkcionalnost odnosov, ki morda na videz delujejo funkcionalni, stalno povečevanje pritiska ... Nenehno je prisotno tudi preizpraševanje starega in novega, hrepenenje po boljši prihodnosti in nostalgичno doživljanje preteklosti, vendar ni soočanja s sedanostjo, ker je preveč mučna. Vse dokler ni vsega dovolj. Potem počí.

Foto: Mojca Madon, Pri obedu, 2014

Produkcija V. semestra GLR, DI in DSU

William Shakespeare: Kralj Lear

Prevod: Matej Bor

Cankarjev dom, Dvorana Duše Počkaj

Generalka: 17. januar 2015 ob 20.00, premiera: 18. januar 2015 ob 20.00, ponovitev: 19. januar 2015 ob 20.00

Režija

Nina Ramšak

Dramaturgija

Žan Žveplan

Scenografija

Jasmina Grudnik

Kostumografija

Iris Kovačič

Oblikovanje svetlobe

Matic Drakulić

Igrajo

Kralj Lear: Petja Labović

Gloster: Blaž Dolenc

Edmund: Voranc Boh

Edgar: Žan Koprivnik

Regan: Sara Dirnbek

Goneril: Lara Vouk

Kordelija, Norec: Zala Ana Štiglic

Mentorji

Dramska igra in gledališka režija

red. prof. Matjaž Zupančič

doc. Matjaž Tribušon

Dramaturgija

doc. dr. Blaž Lukan

Scenografija

doc. mag. Jasna Vastl

Kostumografija

red. prof. Janja Korun

asist. mag. Tina Kolenik

Jezik in govor

asist. mag. Nina Žavbi Milojević

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Cras tincidunt aliquam diam, mattis ultrices nisl sodales quis. Etiam vel ullamcorper urna. Praesent sed vulputate sem, sed malesuada eros. In mauris tellus, venenatis in volutpat eu, faucibus tempor massa. Integer quis justo est. Vestibulum enim elit, tempor sit amet imperdiet id, finibus vitae felis. In facilisis mi varius diam pharetra, nec pretium arcu elementum. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nulla laoreet sollicitudin purus vel accumsan. Integer vel interdum ligula. Nunc nec porttitor diam.

Duis ullamcorper consequat turpis, quis tempus est lobortis nec. Sed sodales lacus id sapientellentesque, sed venenatis lacus faucibus. Etiam ornare efficitur orci, at consequat dui pharetra sed. Quisque sit amet varius justo. Morbi mi ante, fringilla eu rhoncus sit amet, condimentum scelerisque nisi. Vestibulum varius dictum elit, at feugiat velit hendrerit sit amet. Aliquam at quam mi. Donec ullamcorper venenatis laoreet. Maecenas dignissim dignissim lectus. Etiam volutpat dignissim mauris.

Pellentesque et quam est. Sed feugiat porttitor congue. Ut vitae diam enim. Maecenas imperdiet iaculis ante. Cras vestibulum mi dui, id varius erat gravida sit amet. Nam sit amet erat in odio rutrum rutrum a eu orci. Morbi sit amet elementum sapien. Mauris molestie enim eu justo sollicitudin, id ultricies lectus hendrerit. Suspendisse lacinia ex quis velit maximus posuere. Sed neque arcu, lobortis sed condimentum eu, varius a leo. Mauris ultricies, dolor sit amet feugiat dignissim, mi mauris vulputate nibh, ac lobortis elit magna et massa. Aenean luctus, risus ac vulputate porttitor, tortor nisi luctus urna, non congue nisl dui ut magna. Etiam a risus risus. Aenean eget enim ut dolor malesuada pharetra. Mauris ultricies gravida sollicitudin. Integer volutpat ultricies dolor, a finibus purus tristique eget.

Donec scelerisque id justo ac condimentum. Fusce lectus odio, venenatis non lacinia in, malesuada at urna. Sed pretium sem felis, in aliquam purus vestibulum et. Aenean suscipit porttitor massa non dictum. Nulla facilisi. In interdum erat nisi. Duis ut augue sed est imperdiet ultrices. Fusce varius metus sed lorem scelerisque, nec malesuada nunc venenatis.

Foto: Roger Ballen, Lovilec mačk, 1998

Produkcija V. semestra GLR, DI in DSU

Wiliam Shakespeare: Hamlet

Prevod: Srečko Fišer

Cankarjev dom, Dvorana Duše Počkaj

Generalka: 25. januar 2015 ob 20.00, premiera: 26. januar 2015 ob 20.00, ponovitev: 27. januar 2015 ob 20.00

Režija

Sara Lucu

Dramaturgija

Kaja Balog, Pia Vatovec

Scenografija

Andrej Kurent

Kostumografija

Katarina Šavs

Oblikovanje svetlobe

Matic Drakulić

Igrajo

Hamlet: Žan Koprivnik

Klavdij: Blaž Dolenc

Gertruda: Maša Grošelj

Polonij: Voranc Boh

Laert: Petja Labović

Ofelija: Mia Skrbinac

Mentorji

Dramska igra in gledališka režija

red. prof. Matjaž Zupančič

doc. Matjaž Tribušon

Dramaturgija

doc. dr. Blaž Lukan

Scenografija

doc. mag. Jasna Vastl

Kostumografija

red. prof. Janja Korun

asist. mag. Tina Kolenik

Ježik in govor

doc. dr. Katarina Podbevšek

Oblikovanje zvoka

izr. prof. Aldo Kumar

Svet se maje, jaz pa rojen, da mu ravnam tečaje.
Tečaj sveta. Svetovni jaz. Rojen se maje.
Rojeni umiramo. Mrtvi se rojevamo. Iščemo razumevanje sveta.
Jezik brez misli pa ne seže do neba.

Kumi Yamashita, Svetloba in senca, 2013

Produkcija VII. semestra GLR, DI in DSU

Maja Pelević: Jaz ali kdo drug

Prevod: Dijana Matković

SNG Drama Ljubljana, Mala drama

Premiera: 9. januar 2015 ob 20.00, prva ponovitev: 10. januar 2015 ob 20.00,
druga ponovitev: 29. januar 2015 ob 20.00

Režija
Tin Grabnar

Dramaturgija
Nina Šorak

Scenografija
Adriana Furlan

Kostumografija
Sara Smrajc Žnidarčič

Oblikovanje zvoka
Tomaž Grom

Oblikovanje svetlobe
David Orešič

Igrajo
Ona: Sara Gorše
On: Gregor Prah
Mati: Maja Sever
Oče: Jože Drabik

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
red. prof. Kristijan Muck
izr. prof. mag. Sebastijan Horvat
Dramaturgija
doc. dr. Blaž Lukan
Scenografija
doc. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Jezik in govor
doc. dr. Katarina Podbevšek

Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana in UL Kultura

DRAMA
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

kultura
Center za umetnostno izobraževanje in kustos

Kester Black, Rožnati slon, 2012

Produkcija VII. semestra GLR, DI in DSU

Milena Marković: Gozd se svetlika

Prevod: Dijana Matković

SNG Drama Ljubljana, *Levi oder*

Premiera: 13. januar 2015 ob 21.30, prva ponovitev: 14. januar 2015 ob 21.30,
druga ponovitev: 30. januar 2015 ob 20.00

Režija
Žiga Divjak

Dramaturgija
Katarina Morano, Iza Strehar

Scenografija
Tina Mohorović

Kostumografija
Mateja Fajt

Glasba
Beno Gec

Oblikovanje svetlobe
David Orešič

Igrajo
Maca: Eva Jesenovec
Trener: Tines Špik
Srečko: Iztok Drabik Jug
Lole: Žan Perko

Mentorji
Dramska igra in gledališka režija
red. prof. Kristijan Muck
izr. prof. mag. Sebastijan Horvat
Dramaturgija
doc. dr. Blaž Lukan
Scenografija
doc. mag. Jasna Vastl
Kostumografija
red. prof. Janja Korun
asist. mag. Tina Kolenik
Jezik in govor
doc. dr. Katarina Podbevšek

Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana in UL Kultura

DRAMA
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

kultura
Dom umetnosti Univerze na Ljubljani

Gozd se svetlika

Nekje bogu za hrbtom, zemljepisno in časovno nedoločljivo, se nahaja beznica. V beznici posedata moški, ki je bil nekoč trener nogometne ekipe, ter barska pevka, ki se odziva na vzdevek Maca. Morda si je vzdevek nadela sama, morda so ga zanjo našli drugi, ne vemo in najverjetneje niti ni pomembno. Trener in Maca se pogovarjata. Včasih drug z drugim in včasih drug mimo drugega. Včasih o čem novem in včasih o isti stvari kot že toliko večerov poprej, ko v beznici ni bilo gostov, v zraku pa se je nahajal vonj po dežju. Morda je ta večer vseeno drugačen, ker dobita obisk iz preteklosti, morda pa se ta obisk zgodi vsak večer. Morda smo ljudje zgolj podoba norca, ki je izgubil ključe in jih sedaj išče pod ulično svetilko samo zato, ker se pod svetlobo lažje išče kot pa za temnim vogalom, kjer jih je dejansko izgubil.

Foto: MK, Ljubimca, 2012

Produkcija VII. semestra GLR, DI in DSU

Milan Marković: Čiščenje idiota

Prevod: Dijana Matković

SNG Drama Ljubljana, Mala drama

Premiera: 15. januar 2015 ob 20.00, prva ponovitev: 16. januar 2015 ob 20.00,
druga ponovitev: 30. januar 2015 ob 20.00

Režija

Juš A. Zidar

Dramaturgija

Thekla Neuß, Mateja Fajt

Scenografija

Tine Tribušon, Nika van Berkel

Kostumografija

Mateja Fajt

Izdelovanje lutke

Maja Peterlin

Glasba

Teo Collori

Oblikovanje svetlobe

David Orešič

Igrajo

Gordana: Klara Kastelec

Tijana: Miranda Trnjanin

Mali: Matic Lukšič

Stevan: Filip Samobor

Milan: Vojko Zidar

Marko: Marko Okorn

Mentorji

Dramska igra in gledališka režija

red. prof. Kristijan Muck, izr. prof. mag. Sebastijan Horvat

Dramaturgija

doc. dr. Blaž Lukan

Scenografija

doc. mag. Jasna Vastl

Kostumografija

red. prof. Janja Korun, asist. mag. Tina Kolenik

Jezik in govor

doc. dr. Katarina Podbevšek

Glasba

izr. prof. Aldo Kumar

Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana in UL Kultura

DRAMA
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA LJUBLJANA

kultura
Inštitut za umetnostno izobraževanje + raziskovanje

Razsežnosti praznine

Samomor naredi, kdor ni kos življenju in si prizna, da ga ne razume; ni dorasel občutku nesmiselnosti in se znajde v polju nemoči, iz katere ni druge rešitve kot negiranje tega občutka. Za Camusa je odgovor na vprašanje, če na tem svetu je življenje, ki ga je vredno živeti, osrednja naloga vsakega filozofiranja. V tej luči izgubijo pomen vse druge dejavnosti. In sicer iz preprostega razloga: obseg posledice odgovora na to vprašanje anulira svet, iz katerega je vzniknilo, tako da ga kaznuje z ultimativno zavrnitvijo. Kateri je torej razlog, da bi se oprijeli stanja *biti tu*, življenja na tem svetu? V bistvu ga ni, pravi Camus preprosto in uničujoče. Treba pa je biti zvest edini konstanti človekove biti: absurdnosti, ki je v temelju značilna za prav to življenje.¹ Naletimo v tem elementarnem občutenju absurdnega na strah? Na paniko, ki upravičuje podreitev nepravemu redu, ki nas zmore zamotiti, odvrniti našo pozornost od bežnosti bivanja?

Zunaj, za okni, šumenje sveta, poseljenega z anonimnimi protagonisti, za katere se zdi, da je njihova poglavitna skrb ekonomizacija, u-reditev vsega živega, da bo tržno uporabno. Vrednotenje se ravna po stopnji potencialne delovne moči individuum, in sicer tako na trgu delovne sile, na katerem se človeška telesa prodajajo kot blago, kakor tudi v dinamikah vsakovrstnih bližnjih odnosov, ki se vzpostavijo z izmenjavo artefaktov, da bi se zagotovilo njihovo trajnost. Ta svet temelji na ponotranjenju norm, ki jih je postavil sam, na strateški organizaciji želje, ki ohranja pri življenju zahtevo po reprodukciji reda, ki parcelira družbeno in socialno sfero in v katerem individuum poskuša braniti dodeljeni mu status subjekta. V tej logiki ne more biti lastna želja nikoli drugačna od želje, kakršna je vnaprej dana v simboličnem dogovoru družbene hierarhije: to, čemur bi se bilo treba upreti, postane modus ohranjanja iluzije sposobnosti individualne refleksije. A kaj natančno je pravzaprav cilj tega upora? Proti komu bi se lahko usmerila ta jeza, ki se sprevrča v obup? Byung Chul Han, profesor na berlinski umetnostni akademiji, govori v tem kontekstu o izgubi moči erosa, ki življenje omogoča in ohranja, o izgubi, ki vzpostavlja željo drugega: samopozabi v prid sočloveka.²

1 Albert Camus, *Mythos des Sisyphos*, Reinbek, 2000, str. 8 in naprej. – V slovenščini: Albert Camus, *Mit o Siziifu*, prev. Janez Gradišnik, Ljubljana: Cankarjeva založba, 1980, str. 25 in naprej.

2 Byung Chul Han, *Agonie des Eros*, Berlin, 2013, str. 7 in naprej.

V tem kontekstu ugotavlja, da se družba čedalje globlje narcisizira. Misel ni fundamentalno nova, a Han jo formulira ukrojeno na življenje v okolju poznega kapitalizma. V središču njegovega razmišljanja je moderni subjekt, čigar značaj opiše kot narcističen. To bitje ne more definirati lastnih meja, ne more dojeti sebe in drugih v njihovi vsakokratni drugačnosti. Temu subjektu se svet kaže samo še kot variacija njegove takšnosti. Pomen vidi samo tam, kjer domneva, da bo ugledal zrcalno podobo samega sebe. Ta ultimativna naravnost nase, nezmožnost, da bi drugega dojel v njegovi transgresivni in vsaki primerjavi kljubujoči negativnosti, vodi po Hanu do stanja depresije: »Individuum vsepovsod brede po senci samega sebe, dokler se ne utopi v samem sebi.« Če bi šlo v tej analizi za oktroirano formo, za vsiljevanje neželenih življenjskih okoliščin, ki ogrožajo bitje, pa bi vendarle obstajala možnost upora. Naslednja stopnja razvoja bi moral biti: *uporni človek*.³ Tega je vsaj Camus še videl kot nujni pogoj za zavrnitev občutka neznosnosti življenja. V boju za integriteto svojega bitja uporni človek prestopi omejeno individualnost in se zmore povezati z drugimi. Zavrne oposamljajoči nihilizem, s tem da sam upraviči vrednost svoje živosti, tako da jo brezpogojno vzpostavi. S tem, ko občuti željo, da bi se mogel otresti življenjskih okoliščin, ki jih spozna za nevredne, si ustvari perspektivo prihodnosti, ki jo bo doživel in jo lahko oblikoval. Ta zahteva se sklicuje po eni strani na kategorijo emancipacije, po drugi na udejanjenje prostranega območja veljavnosti svobode.

V pogosto opevani dobi neskončnih alternativ in možnosti avtokreacije naj bi pojem svobode pomenil občeveljaven status kot podlago človekove eksistence. »Naj bi« je odslužil svoje, nadomestila ga je široka opcija »lahko«.⁴ Vse je mogoče, vsako pot lahko uberemo. Tradicionalni ideološki koncepti razlage sveta so zavrženi kot neverodostojni ali nezadostni; avtonomija subjekta in prevzemanje odgovornosti za svoje ravnanje in njegove posledice veljata za dosežek, ki je pomenil začetek konca disciplinskih družb. Vendar: logika trga s svojo vablljivo liberalno obljubo samoudejanjenja je nenadoma zavzela njuno mesto. Če naj bi bilo mogoče narediti vse, tako bi bilo mogoče sklepati, se v nadaljevanju kmalu vsili vprašanje: Pa to zmorem? Sem dovolj dober, da bom izrabil dano mi svobodo, da se bom razvil v najboljšo vseh

³ Albert Camus, *Mensch in der Revolte*. – V slovenščini: Albert Camus, *Uporni človek*, prev. Zoja Skušek-Močnik, Ljubljana: Cankarjeva založba, 1980.

⁴ Han, str. 16 in naprej.

možnih inačic? Pospremljen z dandanašnjo čedalje večjo zahtevo po avtentičnosti, ki se zrcali v reklamnih sloganih, ko sta »Be yourself!« in »Hočemo vas take, kakršni ste«, se individuum znajde v dilemi: Svoboden sem. To pomeni, da so mi odprta vsa vrata. Torej – *just do it!* Kaj pa, če nam lastno avtentično spraševanje ne dopušča možnosti, da bi držali korak v težavnostnem maratonu, sestavljenem iz discipline, samoiniciativnosti in namenskega trženja samega sebe? Kaj če to, kar zmoremo biti, ne izpolnjuje zahteve po nenavadnosti, ki jo postavljamo samim sebi? Kaj če se ideali, za katere se nam je zdelo, da so temelj, razbijejo ob neizogibnem srečanju z realnostjo in nam ne ostane nič drugega kot nerazumevanje – občutek absurdnosti?

Tako se obljuba svobode korakoma obrača proti individuumu, strukture podvrženja in izkoriščanja nimajo več glavnega stanu v zunanji instanci, temveč zasedejo psiho: subjekt se neopazno nauči, kako se prepustiti izkoriščanju samega sebe. V logiki neomejenih možnosti se neuspeh odvija na skrivnem, v središču avtooptimizacije. Kar ostane od svobode, za katero smo mislili, da smo jo pridobili, je uničujoč občutek nezadostnosti. Hrepenenje po individualnosti, ki naj bi omogočila aktivno, avtonomno življenje, se obrne proti individuumu, ki se giblje v brezzračnem prostoru in se sprašuje, kam le so izginili vsi, ki jih potrebuje, da bi se naučil razumeti samega sebe.

Podoba družine: oče, mati, hči, sin. V tej sobi je vse videti kar v redu. Pravzaprav bi vse moralo biti čisto, miza pogrnjena in družina skupaj. Domačnosti, občutka povezanosti, kratko malo občutka sreče pa noče in noče biti: nekaj manjka, morda se je porazgubilo ali pa ga nikoli ni bilo. V prostor se je priplazil občutek nelagodja, odraža se na obrazih stanovalcev. Vsakdanje geste izgubljajo samoumevnost, priučeni ritem vsesplošno znani takt. Čudni toni se vtihotapljajo v večno enako rutino, ki življenju daje strukturo in znano obliko. Pa bi moral ostati zunaj, ta svet, ki mu je bilo odvzeto zaupanje. Študij, delo, kariera – to naj bi bili cilji, za katere se izplača živeti, opiraje se na povezanost družine in varnost religije, na zaupanje v to, da obstaja nekdo, ki ve več kot ti, ki zna upravičiti zaupanje in vse umestiti v kontekst, ki je širši od normalnosti.

Soba, ki naj bi govorila o življenju, ostane prostor; štiri stene, znotraj katerih družinski člani hodijo drug mimo drugega in se ne srečajo. Kavč, na katerem se da dobro strmeti v praznino, ki je ostala, ostala od predstav, kaj bi lahko bilo življenje. Na steni visijo slike, ki ne kažejo

nobenih spominov več – so samo še neme priče izgube. Edina konstanta v tej skici družine ostajajo poskusi, da bi se ohranil videz, da se ne bi nič opazilo, se igralo naprej, da se ne bi vse sesulo. V trenutkih šibkosti, ki jih ni mogoče uvrstiti v konstelacije, ki vsakdanu dajejo obliko, se pokažeta nerazumevanje in strah, da življenja ne boš mogel zdržati. In ravno takrat ni nikogar, ki bi lahko ublažil bolečino.

In nenadoma stoji na strehi tisti fant, v rokah ima televizor. Pogleda ga, samo kratek hip, ravno dovolj dolgo, da vzljubi hladni predmet. Potem ga izpusti iz rok. Za hip bi utegnili misliti, da je njegov prosti pad dostojanstven let, za hip se zdi, da zaslon, medtem ko drsi mimo oken v nadstropjih stolpnice, razvija nekaj, kar je podobno lastnemu življenju. Potem pa naleti na cement in se vse razleti na prafaktorje – po zaslugi uničevalne moči mestnega podzemlja, ki mu ni treba drugega, kot da je tam in zaupa težnosti; ta beton, ki absurdnosti daje trdoto in se poveže z njo, nebo pa kot nemi opazovalec poskrbi za primerno osvetljavo. Tukaj bi lahko zaslutili akt upora. Tvega fant pobeg iz rutine apatičnosti ali odčitava na črepinjah zaslona stopnjo svojega obupa? To, kar vidi padati, so relikvije njegovega življenja, katerega estetika dnevne sobe je znatno preživela nedosegljive ideale svojih prebivalcev.

Izkušnja nesmiselnosti lahko povzroči, da pride sposobnost zavesti na poseben način do izraza ravno takrat, kadar ne zmore več povezati smiselnih kontekstov človeškega življenja v koherenten vzorec. Praznine razumevanja lahko naseli jasnost mišljenja, ki omogoči, da odkrijemo sistematike in konstrukcije skupnega življenja in jih dojamemo kvečjemu kot okoliščine, ki so narejene in torej spremenljive. V tem smislu vsaj predstavljen ideal filozofske refleksije. Vendar impulz, ki ga konec koncev vsebuje sklep o avtoekstinkciji, v večini primerov nima družbenega dometa, razmislek o tisti zadnji odločitvi je predvsem izraz kapitulacije. Stoji na koncu hrepenenja po srečnem življenju in slutnje nezdržljivosti z realnostjo, ki v temelju zanika njegove ideale. Temu potem navsezadnje ne moremo več reči srečanje z absurdnostjo, temveč je rajši neizprosno soočenje z življenju neprijazno dejanskostjo, za katere takšnost je individuum soodgovoren. Na koncu je človek izčrpan, potopljen v apatičnost.

Prevedla M. Kranjc

Vladimir Dunjić, Načelnik, njegova žena, otroci in pes, 1996

Produkcija magistrskega programa Oblike govora

Dane Zajc: Gotska okna

Studio MGL

Premiera: 23. december 2014 ob 20.30, prva ponovitev: 27. december 2014 ob 20.00,
druga ponovitev: 8. januar 2015 ob 20.00, tretja ponovitev: 9. januar 2015 ob 20.00,
četrti ponovitev: 12. januar 2015 ob 20.00, peta ponovitev: 13. januar 2015 ob 20.00

Režija

Barbara Pia Jenič

Dramaturgija

Alenka Kabus Vesel

Scenografija

Tina Mohorović

Kostumografija

Andrej Vrhovnik

Glasba

Peter Penko

Oblikovanje svetlobe

David Orešič

Igrajo

On: Primož Vrhovec

Ona: Patrizia Jurinčič

Mentorji

Jezik in govor

red. prof. Tomaž Gubenšek

Scenografija

doc. mag. Jasna Vastl

Kostumografija

red. prof. Janja Korun

asist. mag. Tina Kolenik

Koprodukcija: Zavod Senzorium Slovenia, Mestno gledališče ljubljansko in UL Kultura.

Projekt je podprla Mestna občina Ljubljana.

Festivalu Ljubljana se zahvaljujemo za pomoč pri izvedbi projekta.

Pesem *Gotska okna* Daneta Zajca iz zbirke *Jezik iz zemlje* bo prvič uprizorjena v obliki dramskega dialoga. Če je beseda zvok ali podoba misli, je poezija glasba duše, *Gotska okna* pa metafizični jezik, igra (pre)moči med dvema, preigravanje čutnih, sanjskih, domišljijjskih podob, iluzija bivanja na vzporedni, metafizični ravni, njun skrivni svet in ljubezensko zatočišče.

Besede Daneta Zajca odzvanjajo kot skrivni zakodirani jezik dveh ljubimcev, s katerim si mažeta oči v svojih predigrah. Sladkost besede včasih zaskeli kot sol na odprti rani, včasih pa polno zadrhti v upanju nedorečenega.

V predstavi se soočamo s silami nezavednega: kako nezavedno filtrira naše zaznave, kako vstopa v odnose in kako ruši ali postavlja mostove znotraj nas in med nami.

Beseda je orodje in orožje.

Tišine so besede brez črk.

Kam gravitira srce, um in kam telo?

Kako daleč bosta šla?

Kako daleč si upamo mi?

Poetika vonjev je eno izmed orodij senzorialne gledališke prakse in postaja zelo močan trend v umetnosti nasploh. V Sloveniji se s poetiko vonjev ukvarja Zavod Sensorium v svojih interaktivnih predstavah. Vonji so močni detonatorji spomina in nezavednega, posameznika se dotaknejo na globlji, intimni in osebni ravni. Sensoriumov pristop uvajanja vonjev na oder je novost, s katero senzorialna gledališka poetika oplaja klasično odrsko uprizoritev.

Zaljubljenca v temi, 2014

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba Rosana Hribar, Gregor Luštek: 16

Plesni teater Ljubljana

Premiera: 27. december 2014 ob 20.00, prva ponovitev: 5. januar 2015 ob 20.00,
druga ponovitev: 6. januar 2015 ob 20.00

Kostumografija
Katarina Škaper

Glasba
Philip Glass

Oblikovanje svetlobe
LCLights

Nastopata
Rosana Hribar
Gregor Luštek

Mentorica
Gib
red. prof. Tanja Zgonc

Koprodukcija: Plesni teater Ljubljana

Eppur si muove! (Galileo Galilei)

Kako okusiti odnos, slišati gib, videti besedo, ki ni nikoli izrečena, temveč ves čas ostaja na konicah prstov in na površini grodnice? Kako začutiti govorico kot serijo preveč izrečenih besed, ki težijo telo in upočasnijo korak? In vendar se premika, ves čas, povsem na površini, vedno drugače! Plesni in koreografski par Rosana Hribar in Gregor Luštek, ki ju v zadnjih letih skupnega ustvarjanja zaznamujejo predvsem serije duetov spektakularnega tarantinovskega *pas de deuxa*, v duetu 16 obračata nov list na poti skupnega ustvarjanja, ki ga opredeljujejo vzdržljivost izplesovanja, mehkejši tonus gibanja in leta, ki so se vmes nabrala.

Brutalna iskrenost

Serije duetov Rosane Hribar in Gregorja Luška so zasnovane kot predstava o življenju, ki razpira vpogled v intimno in profesionalno (so)delovanje koreografskega para, in v slovenski sodobni ples že vrsto let vnašajo svojevrsten pečat in gibalni izraz. Edinstvenost v koreografiji in emocionalni naboj ustvarja samosvojo plesno govorico, ki v duetu 16 več ne potrebuje zunanje utemeljitve, saj sama po sebi sproti zabrisuje meje, ki si jih postavlja; med osebnim in zasebnim, med jezikom in govorom, med fiziko in kemijo, med emocijo in erosom. Govorica dveh (p)ostaja eno v svojevrstni, neizgovorljivi energiji, ki preči polja na način, da skozi prostor izstopi *izplesovanje* samo. Njun ples si prostor vzame, ga zgrabi za vrat in preoblikuje na način, da za njim ostaja pot v zraku in cmok v trebuhu. Brutalna iskrenost brez dlake na jeziku. Kakor obdobje življenja na vsaki dve leti prelijeta v nekaj časovnih enot in ga uprostorita, se v duetu 16 soočata tudi z zunanjimi omejitvami plesnega telesa (po štiridesetem letu). In medtem ko sediment različnih plesnih izrazov in intimnih izkušenj dobiva zrelejši, odpornejši in vzdržljivostni tonus, se želja (po izplesovanju) kaže kot zrcalna slika gona po življenju.

Nihče ni imel prave besede za gib in njegovo bistvo. (Pino Mlakar)

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba Rok Vevar, Jana Menger: Banana Split

AGRFT, Velika gledališka predavalnica, Nazorjeva 3

Delo v nastajanju: 30. december 2014 ob 20.00, premiera: 13. februar 2015 ob 20.00,

ponovitev: 14. februar 2015 ob 20.00

Oblikovanje videa

Tomaž Gorkič

Oblikovanje maske

Tina Prpar

Nastopajo

Rok Vevar

Jana Menger

Tomaž Gubenšek

Mentorja

Gib

doc. mag. Uršula Teržan

Govor

red. prof. Tomaž Gubenšek

Koprodukcija: zavod Flota

Predstava *Banana Split* je gledališko-plesna raziskava, ki jo zanimajo skrajne možnosti ter prehodi med formalnimi in narativnimi oblikami plesa in gledališča. Ukvarja se s problemi ponavljanja in množenja, družbo nadzora in njenimi postopki. Navdihuje se pri popartu in literaturi antiutopije.

Produkcija magistrskega programa Umetnost giba

Nataša Berce: Kaj pa bi, če bi

Plesni teater Ljubljana

Generalka: 25. februar 2015 ob 20.00, premiera: 26. februar 2015 ob 20.00

Dramaturgija

Nina Zupančič

Scenografija

Barbara Kapelj Osredkar

Kostumografija

Barbara Kapelj Osredkar

Nastopajo

Kaja Lorenci

Nik Škrlec

Mentorica

Gib

red. prof. Tanja Zgonc

Dnevniški okruški

Raziskovanje: Je bolje začeti z dihom, ki se izpelje v gib, ali obratno?

Ena struktura je že zelo fina.

Mislím, da je problem v meni in moji premalo razumljivi razlagi.

Želja je vedno fajn; delno bomo pustili strukturo, da se lahko na nekaj opre, ostalo je lahko tudi impra.

Tekst: Pregovori o ambiciji. Različni odnosi do pregovorov. Izbor petih za vsakega od njiju.

Še iščeva skupni jezik, a sva že bližje.

Iznajdljiv je nekdo, ki hitro najde ustrezno, domiselno rešitev ...

Sinonim iznajdljiv se je zdel easy. Pa ni ...

Že poskuša ponavljati najdeno in hkrati še vedno raziskovati.

Obseden: Ponavljajoče se gibanje? Ali pa obsedeno poskušaš nekaj doseči. Brez prestanka.

Gibalni material iščeva na tleh, potem ob steni – meni se je zdelo, da bo tu več, pa v končni fazi ni bilo, vsaj za vstajanje iz določenega položaja ne.

Želja je zame nekaj emotivnega, stvar občutij, hotenj, strahov, nekaj, kar je bolj introvertirano; tudi projekcija, fokus, pot, ki pa ni nujno premočrtna ...

SPOMINI

Izbrane fotografije gledaliških produkcij
Foto: Željko Stevanić/IFP

Študijsko leto 2013/14
poletni semester

Produkcija IV. semestra GLR, DI in DSU, Jean Tardieu: Zaljubljenca v podzemni železnici

Režija: Nina Ramšak

Na fotografiji: Blaž Dolenc, Zala Ana Štiglic, Petja Labović, Žan Koprivnik

Produkcija IV. semestra GLR, DI in DSU, Jean Tardieu: Zaljubljenca v podzemni železnici

Režija: Nina Ramšak

Na fotografiji: Sara Dirnbek, Maša Grošelj, Blaž Dolenc, Petja Labović, Mia Skrbinac, Zala Ana Štiglic

Produkcija IV. semestra GLR, DI in DSU, Jean Tardieu: Zaljubljenca v podzemni železnici

Režija: Sara Lucu

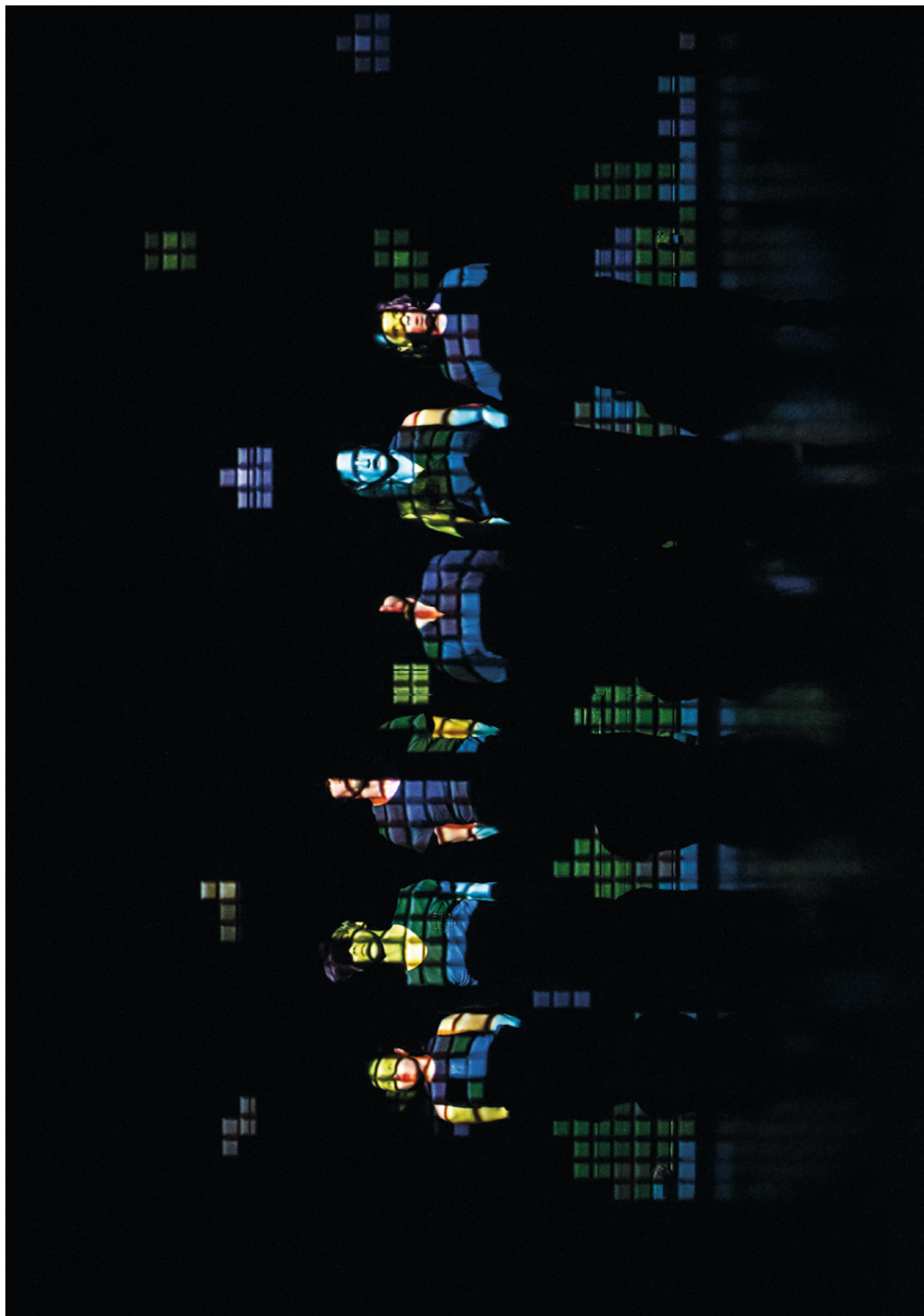
Na fotografiji: Mia Skrbinac, Žan Koprivnik, Lara Vouk, Maša Grošelj, Petja Labović, Voranc Boh

Produkcija IV. semestra GLR, DI in DSU, Jean Tardieu: Zaljubljenca v podzemni železnici

Režija: Sara Lucu

Na fotografiji: Voranc Boh, Mia Skrbinač, Sara Dimbek, Zala Ana Štiglic, Žan Koprivnik, Lara Vouk, Blaž Dolenc, Maša Grošelj, Petja Labović

Produkcija VI. semestra GLR, DI in DSU, avtorski projekt: Tik pred revolucijo: Mladost

Režija: Žiga Divjak

Na fotografiji: Sara Gorše, Matic Lukšič, Filip Samobor, Žan Perko, Miranda Trnjanin, Gregor Prah

Produkcija VI. semestra GLR, DI in DSU, avtorski projekt: Tik pred revolucijo: Mladost

Režija: Žiga Divjak

Na fotografiji: Gregor Prah, Miranda Trnjanin, Sara Gorše, Žan Perko, Matic Lukšič, Filip Samobor

Produkcija VI. semestra GLR, DI in DSU, avtorski projekt: Uspeh

Režija: Tin Grabnar

Na fotografiji: Eva Jesenovec, Iztok Drabik Jug, Anita Gregorec, Klara Kastelec, Tines Špik

Produkcija VI. semestra GLR, DI in DSU, avtorski projekt: Uspeh

Režija: Tin Grabnar

Na fotografiji: Eva Jesenovec, Klara Kastelec, Tines Špik, Iztok Drabik Jug, Anita Gregorec

Produkcija VIII. semestra GLR in DI, avtorski projekt: Zdaj letim!

Režija: Nina Rajić Kranjac

Na fotografiji: Nik Škrlec, Urška Taufer, Anja Novak, Nataša Keser, Nejc Cijan Garlatti, Patrizia Jurinčič, Lena Hribar, Lovro Finžgar

Produkcija VIII. semestra GLR in DI, avtorski projekt: Zdaj letim!

Režija: Nina Rajić Kranjac

Na fotografiji: Nataša Keser, Anja Novak, Nik Škrlec, Urška Taufer, Lovro Finžgar, Lena Hribar, Patrizia Jurinčič

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Umetniška beseda

Vsa ta ljubezen

Na fotografiji: Vesna Kuzmič

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Umetniška beseda

Vsa ta ljubezen

Na fotografiji: Vesna Kuzmič in Laren Polič Zdravič

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Umetniška beseda

Penelopa

Na fotografiji: Ajda Smrekar

Produkcija magistrskega programa Dramska igra, smer Umetniška beseda

Penelopa

Na fotografiji: Ajda Smrekar

Akademijski studio, Maskiran kriminal

Na fotografiji: Nik Škrlec in Lovro Finžgar

Foto: Luka Dakskobler

Akademijski studio, Maskiran kriminal
Na fotografiji: Nik Škrlec in Lovro Finžgar
Foto: Luka Dakskobler

Gledališki list AGRFT 2014/15

list Akademije za gledališče, radio, film in televizijo

Letnik II, številka 1

Študijsko leto 2014/2015

ISSN: 2350-4722

Izdajatelj in založnik

UL AGRFT

Zanj: red. prof. Miran Zupanič, dekan

Glavna urednica

asist. mag. Tina Kolenik

Odgovorni urednik

red. prof. Tomaž Gubenšek

Producent

Vladimir Petković

Lektorica

asist. mag. Nina Žavbi Milojević

Ilustracija na naslovnici

Samira Kentrić

Oblikovanje

Anja Ukovič, Samira Kentrić

Fotografije

Vir: Arhiv CTF UL AGRFT; Foto: Željko Stevanić/IFP

Tisk

Kubelj d. o. o.

Tiskarna Univerze Ljubljana

Ljubljana, december 2014

700 izvodov

Vse pravice pridržane.

Gledališki list AGRFT, študijsko leto 2014/15
zimski semester